

Simon Stephens Britse toneelschrijver dook Amsterdam in voor stuk voor TA

Lloyd Hotel als schrijfkamer

Toneelschrijver Simon Stephens staat bekend om zijn brute familieportretten. Voor Toneelgroep Amsterdam schreef hij een ingetogen monoloog, die zich afspeelt in Amsterdam.

SANDER JANSSENS

Voor de begrafenis van zijn jongere broer keert een jonge bankier uit New York terug naar Amsterdam. De Engelse toneelschrijver Simon Stephens (1971) situeerde zijn monoloog *Song from far away* op diverse plekken in onze stad. De voorstelling ging vorig seizoen in maart op het theaterfestival van São Paulo (Brazilië) in première en is vanaf dinsdag voor het eerst in Nederland te zien, bij Toneelgroep Amsterdam.

Een gesprek met Stephens over hoe hij zich als toneelschrijver tot Amsterdam verhoudt. “Als hij erachter komt dat zijn jongere broertje onverwacht overleden is, keert het hoofdpersonage Willem terug naar zijn geboortestad Amsterdam. Maar in plaats van thuis bij zijn familie te blijven, logeert hij in het Lloyd Hotel en schrijft hij vanuit daar, gedurende de week dat hij in Nederland is, brieven aan zijn overleden broer.”

Stephens schreef de tekst op verzoek van regisseur Ivo van Hove. “Drie jaar geleden vroeg hij me een monoloog te schrijven. Ik vermoed omdat hij houdt van het contrast tussen het regisseren van groot opgezetstukken, zoals *The fountainhead* en *Kings of war*, en stukken voor één of twee acteurs.”

Stephens vroeg op zijn beurt de Amerikaanse singer-songwriter Mark Eitzel de muziek te schrijven. Samen met Eitzel heeft hij, voorafgaand aan het schrijfproces, met acteur Eelco Smits afgesproken – voor wie het stuk speciaal geschreven is. “We hebben één keer wat gedronken, gepraat over wat hij graag wilde spelen en zingen. Voor Mark was het natuurlijk vooral belangrijk om te weten

wat voor zangstem hij had.”

Met Eitzel schreef hij eerder de musical *Marine parade*. De parallellen met *Song from far away* zijn niet van de lucht. Beide voorstellingen spelen zich af in een bestaand hotel – bij *Marine parade* was dat in het Brighton, de stad waar de voorstelling in 2010 in première ging.

“Toen Mark en ik *Marine parade* schreven, zijn we een tijdje in Brighton gaan wonen, waar we met iedereen hebben gepraat.”

Die werkwijze hebben ze min of meer aangehouden toen ze *Song from far away* schreven. “Deze keer zijn we voor korte tijd naar Amsterdam gegaan. We hebben ook daar met allerlei mensen gepraat: acteurs, artiesten, immigranten die daar nu wonen, en ook gewoon mensen die we tegenkwamen op straat.”

Ook hebben ze de locaties van de stad verkend. Uiteraard hebben ze het Lloyd Hotel aan het IJ bezocht, de plek waar het hoofdpersonage schrijft over zijn dagen in de stad. “Maar we hebben meer plekken bezocht die in het stuk terecht zijn gekomen. Zo zijn Mark en ik ook bij een fantastische gay bar beland. Dat was voor mij, als heteroseksueel, een ontzettend bizarre en geweldige ervaring: ik had nog nooit zo’n hardcore gay bar gezien.”

“Persoonlijk is één van mijn favoriete plekken van de stad, gek genoeg, Schiphol. Net zoals het hoofdpersonage, die zich het meest op zijn gemak voelt in hotelbars en wachtlounges. Ik hou van de luchthaven en de grote hotels. En verder het prachtige treinstation dat de stad heeft.”

En dan zijn er natuurlijk nog de vele cafés en restaurantjes aan de

grachten. “Het probleem daarmee is, dat altijd als wat ga drinken of eten in Amsterdam, ik door mensen word meegenomen. Ik vind het fantastisch aan de grachten, maar de specifieke plekken zou ik nooit van mijn leven zelf terug kunnen vinden.”

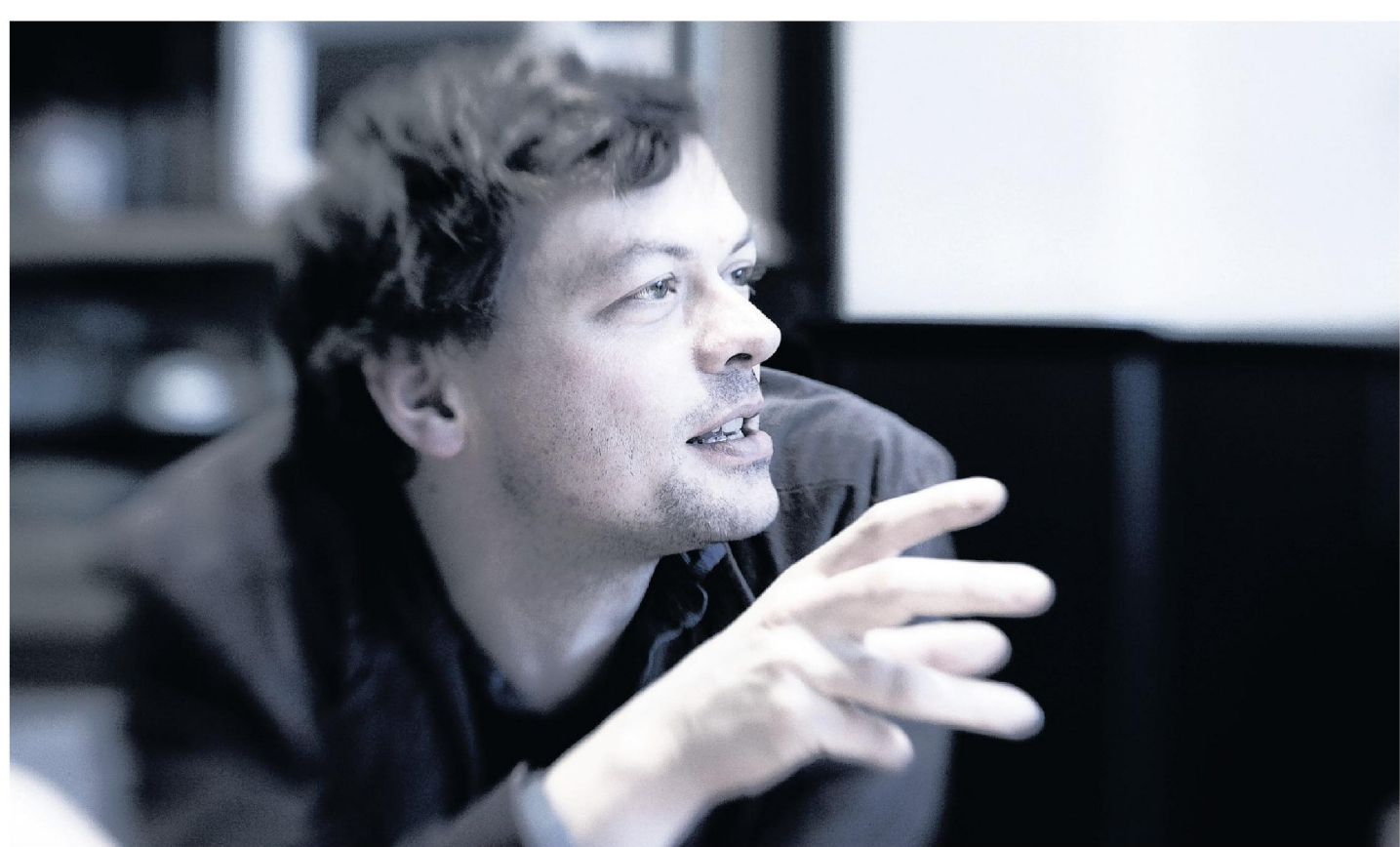
Heeft zijn bezoek hier, zijn research en het uiteindelijke schrijven van de voorstelling de stad voor hem veranderd? Hij twijfelt. “Het is misschien nog wat te vroeg om dat te zeggen. Sinds ik het stuk geschreven heb, ben ik er niet meer zo regelmatig geweest. Maar zodra ik plekken uit mijn voorstellingen weer in het echt zie, doen ze me altijd denken aan gebeurtenissen uit mijn toneelstukken. Dus ik heb misschien nu een meer romantische of sentimentele verstandhouding met de stad. De stad bestaat niet alleen meer in het echt – maar is ook in mijn verbeelding tot leven gekomen.”

‘Zo’n hardcore gay bar als hier had ik nog nooit gezien’

TA: *Song from far away*, dinsdag tot eind van de maand, Stadsschouwburg. Nederlandse vertaling Rik van den Bos.

tga.nl/voorstellingen/song-from-far-away

Simon Stephens: 'Al die fantastische plekken aan de grachten zou ik alleen niet kunnen terugvinden.'

FOTO JAN VERSWEYVELD